

Witteveen+Bos  
Van Twickelostraat 2  
Postbus 233  
7400 AE Deventer  
0570 69 79 11  
www.witteveenbos.nl

|                  |                                                               |
|------------------|---------------------------------------------------------------|
| onderwerp        | herziening conclusies tegenonderzoek vergunning asbestproeven |
| project          | tegenonderzoek vergunning asbestproeven bij Nedstaal          |
| opdrachtgever    | gemeente Alblasserdam                                         |
| projectcode      | AB13-1                                                        |
| referentie       | AB13-1/14-013.216                                             |
| opgemaakt door   | R.H. van den Belt BSc.                                        |
| goedgekeurd door | ing. A.J. van Kammen                                          |
| status           | definitief                                                    |
| datum opmaak     | 2 juli 2014                                                   |
| bijlagen         | -                                                             |

paraaf



|       |                                     |                                              |
|-------|-------------------------------------|----------------------------------------------|
| aan   | gemeente Alblasserdam               | B. Blase<br>E. Hoff<br>mw A. Soons           |
| kopie | Kroon & de Keijzer<br>Witteveen+Bos | W. Kroon<br>A. van Kammen<br>R. van den Belt |

## 1. INLEIDING

Witteveen+Bos heeft van de gemeente Alblasserdam de reacties gekregen op het beroepsschrift van de gemeente Alblasserdam dat is ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag, sector bestuursrecht van 14 april 2014, procedurenummer SGR 13/8712 en 13/8715. De gemeente Alblasserdam heeft Witteveen+Bos gevraagd om op grond van de aanvullende informatie de conclusies van het rapport 'Tegenonderzoek vergunning asbestproeven bij Nedstaal, Witteveen+Bos, referentie AB13-1/14-010.691, d.d. 23 mei 2014' te heroverwegen.

De verkregen aanvullende informatie is opgenomen in de volgende referenties:

- reactie van Ploum Lodder Princen namens Ruigenhil Vastgoed B.V. en Nedstaal B.V., met referentie 538.13.005 Nedstaal/advies vergunningprocedure, d.d. 20 juni 2014;
- verweerschrift van Ven der Feltz advocaten namens Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, met referentie 2933/WBO/wbo, d.d. 20 juni 2014.

De conclusies van de rapportage van het tegenonderzoek vergunning asbestproeven bij Nedstaal zijn op basis van bovenstaande documenten herzien. In het volgende hoofdstuk worden de conclusies beschreven.

## 2. CONCLUSIES

De conclusies hebben betrekking op de navolgende onderwerpen:

- technische geschiktheid inrichting;
- vormvrije m.e.r.-beoordeling;
- onderzoeken;
- vergunningvoorschriften.

### 2.1. Technische geschiktheid inrichting

- het TNO-onderzoek dat onderdeel uitmaakt van de vergunningaanvraag gaat in op het vrijkomen van asbestvezels tijdens het verbranden van de matrix (chrysotiel houdend) bitumen. Voor deze toepassing (bitumencoating met chrysotiel) wordt geconcludeerd dat dit het meest reële risico betreft en op basis van de aanvullende (onderzoeks)gegevens kan worden gesteld dat het risico beheerst is. Voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating, die onder voorwaarden zijn vergund (opgesloten/ingesloten asbest), zijn er echter meerdere kritische risico's op vrijkomen van asbestvezels. Dit is benoemd in hoofdstuk 2 van het rapport van Witteveen+Bos. In vergunningvoorschrift 5.2.4 is opgenomen dat, voor deze andere toepassingen een vergelijkbaar onderzoek moet worden uitgevoerd. Hierbij wordt dus alleen onderzocht op het vrijkomen van asbestvezels tijdens verbranden. In de vergunningsvoorschriften, plan van aanpak en calamiteitenplan wordt geen rekening gehouden dat voor de ingeklemde/ingesloten asbesttoepassingen nog andere verrichtingen of activiteiten zijn waardoor er onverwijld een emissie zou kunnen plaatsvinden met asbestvezels (zie hoofdstuk 2 van het rapport van Witteveen+Bos). Anders dan bij bitumenhoudende materialen kunnen als gevolg van bijvoorbeeld het deponeren in de container en het transport (botsen, schuiven, wrikken) in de container asbestbundels en vezels ontstaan die bij het lossen boven de smeltoven kunnen verspreiden in de lucht en tot blootstelling kunnen leiden. Dit kan primair leiden tot verspreiding van asbestvezels binnen de bedrijfshal en blootstelling van de werknemers aan asbest en secundair via secundaire contaminatie (meenemen van asbestvezels via kleding/schoeisel) tot blootstelling van derden buiten de bedrijfshal;
- voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating, welke onder voorwaarden zijn vergund, is in de vergunning en de acceptatieprocedure de maximale afmeting van schrootdelen, de voorbereidingswijze en de fixatie en/of verpakkingswijze, die van invloed zijn op het kunnen ontstaan van een asbestemissie, niet opgenomen. Het voorschrijven en registreren hiervan op het acceptatie/transportformulier is wel noodzakelijk om emissie van asbestvezels bij het lossen in de smeltoven te voorkomen;
- in de vergunning worden containers met een maximale grootte van 5 m<sup>3</sup> voorgeschreven. Voor zowel bitumencoating als andere asbesttoepassingen is het onwenselijk dat er bij het legen van een container mors optreedt. Bij mors valt er asbesthoudend materiaal op de rand van de smeltoven of er naast. Voor bitumencoating is het onduidelijk of hierbij de plastische structuur wordt aangetast en dit kan leiden tot een overschrijding van de norm voor asbestvezels in de lucht op werkplekniveau. Voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating is een emissie van asbestvezels in de lucht niet uit te sluiten indien er asbesthoudend schroot op de rand of naast de smeltoven valt. Ter beperking van het risico 'mors bij het legen van de container in de smeltoven' zou een kleinere container gebruikt moeten worden. Ondanks dat Nedstaal heeft aangegeven met kleinere containers te gaan werken (1,4x0,96x0,9 = 1,2 m<sup>3</sup>) is dit niet voorschreven in de vergunning. De vergunning laat vrij om grotere containers tot 5 m<sup>3</sup> te gaan gebruiken.

- in de vergunning is onvoldoende voorzien in maatregelen om spatten als gevolg van water in de container, nat asbesthoudend schroot of watergedragen asbesttoepassingen tijdens het verwerkingsproces te voorkomen;
- de lucht uit de productiehal wordt geleid over een filter dat primair niet bedoeld is voor het afvangen van asbestvezels en zal bij een emissie niet alle asbestvezels afvangen;
- naast verspreiding door de lucht kan ook verspreiding van asbestvezels plaatsvinden via secundaire contaminatie. Dit is dat op de kleding en onder schoeisel asbest wordt meegenomen naar elders en waar het via verstoffen kan leiden tot blootstelling. Maatregelen voor secundaire contaminatie staan niet onder 4.1.3 en 4.2.2 in het plan van aanpak. In deze paragrafen staat een controlemiddel (achteraf meten) en geen preventieve maatregel.

## 2.2. Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Bij de vergunningaanvraag is er voor het uitvoeren van de proeven een zorgvuldig fasering aangehouden (getrapte opbouw van aan smelt toe te voegen hoeveelheid asbest), terwijl de vergunning een fasering voor de bitumencoating niet voorschrijft maar wel voor andere asbesttoepassingen.

Bij het beoordelen van de vormvrije m.e.r. is het navolgende geconstateerd:

- de uitgevoerde vormvrije m.e.r.-beoordeling is op een tweetal punten niet volledig juist, namelijk:
  - de fasering is in de vormvrije-m.e.r. niet gelijkwaardig aan die is beschreven in de vergunningvoorschriften. In vergunningvoorschrift 5.2.5 is opgenomen dat er met een proef slechts 1 batch van maximaal 5 ton aan de smelt mag worden toegevoegd. Het dient hierbij te gaan om staalschroot met maximaal 5 m/m% hechtgebonden chrysotiel asbest in de asbesthoudende laag. Witteveen+Bos merkt op dat dit dus vanaf de start van de 1<sup>e</sup> proef aangehouden kan worden. Dit komt omdat de fasering zoals is opgenomen in de vormvrije m.e.r.-beoordeling pas van toepassing is indien er staalschroot wordt toegepast met een andere vorm van hechtgebondenheid van asbest dan eerder beproefd (vergunningvoorschrift 5.2.6 en 5.2.7.). In de vormvrije m.e.r.-beoordeling is alleen de fasering uit voorschrift 5.2.7 opgenomen, waardoor bij de start van de eerste proef alleen maximaal 1 ton licht asbesthoudend staalschroot aan de smelt mag worden toegevoegd en mag het staalschroot maximaal 2 m/m % asbest in de coating bevatten;
  - in de vormvrije m.e.r.-beoordeling is de beschrijving dat het percentage asbest maximaal 5 m/m % mag bedragen in de asbesthoudende laag bij de proeven voor de overige 70 ton staal niet juist ten opzichte van de vergunningaanvraag en voorschriften. Witteveen+Bos heeft het volgende bedoeld: in de vormvrije m.e.r.-beoordeling is op pagina 3 van bijlage I van de omgevingsvergunning, onder het 3<sup>e</sup> aandachtsstreepje bij de kenmerken van het project de volgende zin opgenomen: *Bij de proeven voor de overige 70 ton staal kan het percentage asbest oplopen tot maximaal 5 % in de asbesthoudende laag.* Deze veronderstelling geldt niet voor nog niet beproefde materialen waarbij sprake is van ingesloten chrysotiel toepassing, terwijl deze toepassingen wel binnen de eventueel vergunde hoeveelheid kunnen vallen. Opgemerkt wordt dat de begrenzing in de vergunningvoorschriften correct zijn weergegeven;
  - de vormvrije m.e.r.-beoordeling kent geen gebreken, alleen de definitie aangaande het maximum percentage aan asbest in de overige 70 ton staal, zoals aangegeven in de vormvrije m.e.r.-beoordeling, kan anders geïnterpreteerd worden dan zoals opgenomen in de vergunningvoorschriften.

### 2.3. Onderzoeken

- op basis van aanvullende gegevens heeft Witteveen+Bos geconcludeerd dat de laboratoriumproeven zorgvuldig zijn uitgevoerd. Bij de TNO proeven zijn bij het bitumineuze staalschroot met chrysotiel geen meetbare hoeveelheden asbestvezels vrijgekomen. Bij dit onderzoek zijn nul vezels aangetoond, maar is gerekend met de statistische bovengrens van 3 vezels. Bij de geplande praktijkproef waar 5 ton materiaal wordt verwerkt kunnen op basis van een lineaire extrapolatie van de theoretische bovengrens 320.000 vezels vrijkomen. Op basis hiervan heeft TNO met verspreidingsberekeningen aangetoond dat er in de omgeving geen overschrijding van de achtergrondwaarde (40 vezels / m<sup>3</sup>) kan optreden;
- opgemerkt wordt dat bij de labproeven de gekozen temperatuur van 400 graden Celsius niet is onderbouwd op basis van het vlampunt van deze vloeistof. Omdat bitumen als een mengsel beschouwd moeten worden waarbij de eigenschappen in de tijd ook nog kunnen variëren kan op basis van literatuur het vlampunt niet bepaald worden. Indien het vlampunt veel lager is dan 400 graden Celsius, dan kan dit leiden tot een onderschatting van de verwachte emissie. De onderzochte bitumencoating lijkt op basis van de proef met monster 2 een hoger vlampunt te hebben dan 400 graden Celsius. Aanbevolen wordt om bij volgende proeven de beproevings temperatuur mede vast te stellen op basis van het vlampunt van de matrix.

### 2.4. Vergunningvoorschriften

- voor de onderzochte asbesttoepassing met bitumencoating zijn de navolgende vergunningvoorschriften ontoereikend om een emissie van asbestvezels in de bedrijfshal of in de omgeving tijdens het reguliere proces of tijdens een calamiteit te voorkomen:
  - 3.1.1 betreft containers. De vergunning laat vrij om grotere containers tot 5 m<sup>3</sup> te gaan gebruiken. Ter beperking van het risico 'mors bij het legen van de container in de smeltoven' zou een kleinere container gebruikt moeten worden;
  - 5.1.6 betreft het acceptatieprotocol. In het acceptatieprotocol zijn geen eisen opgenomen ten aanzien van het voorkomen van de aanwezigheid van water of natte producten in de container. Hierdoor is er een risico op het wegspatten van delen van het asbesthoudende materiaal;
  - 5.2.5 betreft eisen hoeveelheid en percentage aan asbest in de bitumen coating. De vergunningeis is ruimer dan de vormvrije m.e.r. en vergunningaanvraag;
- voor andere asbesttoepassingen dan bitumencoating zijn de navolgende vergunningvoorschriften ontoereikend om een emissie van asbestvezels in de bedrijfshal of in de omgeving tijdens het reguliere proces of tijdens een calamiteit te voorkomen:
  - 1.3.1 betreft het plan van aanpak;
  - 1.4.1 betreft het calamiteitenplan;
  - 3.1.1 en 5.1.6 betreffen het acceptatieprotocol;
  - 5.2.4 betreft uitvoeren proef voor nog niet onderzochte asbesttoepassingen.
- vergunningvoorschrift 5.2.4 richt zich alleen op het uitvoeren van een proef waarbij het risico op gloeien/branden wordt beschouwd. Zoals vermeld in hoofdstuk 5 van ons rapport heeft Witteveen+Bos aangegeven dat voor de niet bitumineuze toepassingen er ook andere risico's in beschouwing moeten worden genomen.